

Razvoj kmetijstva še vedno na trnovi poti!

Dobri sklepi še ne pomenijo rezultatov

Vprašanje razvoja kmetijstva v naši občini postaja iz dneva v dan bolj pereče. Možnosti, da bi pridelali veliko več zelenjave, mleka, mesa je namreč več kot dovolj, vendar le počasi delamo korake proti razvitosti. Glede na prostorsko lego in na velikost občine bi se pač morali pohvaliti z

nost za čiščenje barjanskih jarkov. Torej bo treba slej ko prej narediti konec pozidavi barjanske zemlje, saj očitno skriva v sebi še marsikakšno možnost.

V tem pogledu pa bi nujno rabili bolj močno ekipo pospeševalcev, saj imajo trenutno samo tri, kar nikakor ni dovolj, če bodo hoteli izpolniti zastavljene naloge.

Poseben problem na področju kmetijstva pa so višinske kmetije, ki jih na našem območju ni malo, so pa večinoma v zelo žalost-

dovolj samo za preživljanje njihovih lastnikov, ampak bi na njih pridelali tudi nekaj več.

Čuvati kmetijske površine:

Da bi se izognili vedno večjim »apetitom« po gradbenih parcelah na kakovostni kmetijski zemlji, bo treba več skrbi posvetiti tudi bolj realnemu ocenjevanju te zemlje. Nobena skrivnost namreč ni, da je pogosto zemlja prve kakovosti takrat, kadar bi jo moral kmet odstopiti oziroma prodati občini – po 30 oziroma 40 dinarjev – »dobi« pa na svoji vrednosti takoj, ko zasebnik ponudi za kvadratni meter od 200 do celo 400 dinarjev.

Dejstvo je namreč, da tako pospešena pozidava kmetijskih površin, kot je bila v zadnjih letih, pelje razvoj kmetijstva v propad.

V zadnjih osmih letih je bilo namreč pozidanih 360 ha površin, ki naj bi bile namenjene kmetovanju. In dokler je tudi na takih področjih, kjer za kmetovanje ni pogojev, kar dovolj gradbenih parcel, je treba prepredajo ostale zemlje zaježiti.

Zaključki razprave so torej jasni: kmetijstvu je treba posvetiti več skrbi in pozornosti in to ne samo na papirju, ampak tudi v praksi. Zadržati je treba že obstoječe kmetije, jih usmerjati in s pomočjo zadrug in njenih strokovnjakov ter vseh, ki se z razvojem kmetijstva ukvarjajo, storiti vse, da bi trud na rodovitni zemlji naše občine ne bil zaman.

malo boljšimi rezultati, kakor jih v tem pogledu imamo.

Sicer so na posameznih področjih rezultati precej različni, vendar z nekoliko več pozornosti in načrtnosti, bi tudi tam, kjer kmetijstvo izrazito peša, lahko dosegli lepe rezultate. Precej je verjetno tu tudi odvisno od urejenih oziroma neurejenih dohodkovnih odnosov, ugodno postavljenih kreditnih pogojev, boljše organizirane pospeševalne službe in še česa.

Na nedavni seji viškega izvršnega sveta je bilo razvoju kmetijstva in gozdarstva v naši občini odmerjenega precej časa. In če ne bo spet ostalo samo pri dobrih sklepih, se temu področju razvoja v naši občini obetajo boljši časi.

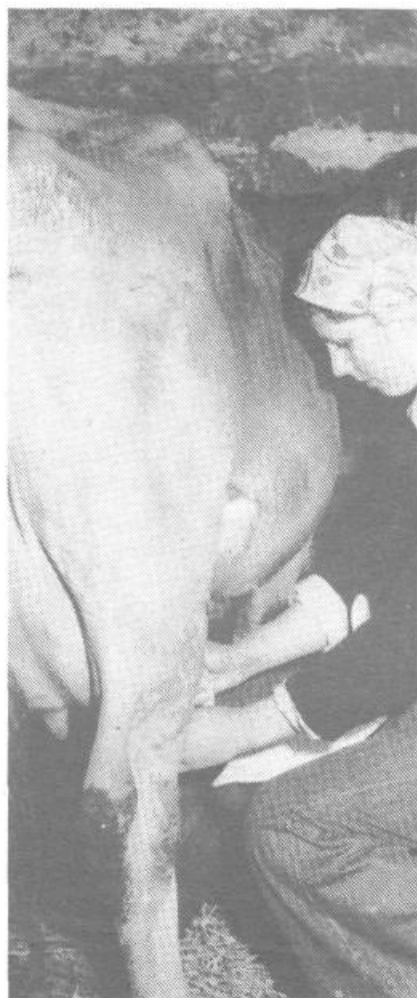
Če začnemo pri pozitivnih ugotovitvah, bi se morali najprej ustavit pri precejšnjem napredku Kmetijske zadruge Vič, kjer so v zadnjih treh letih naredili velik korak naprej. S poskusi konjereje na ljubljanskem barju so namreč dosegli lepe rezultate, saj so v lanskem letu izvozili za šest milijonov dinarjev konjskega mesa, letos pa predvidevajo, da bo promet še za štiri milijone dinarjev večji. Prav tako se je izkazalo, da na tem področju z uspehom lahko gojijo tudi ovce in tako imajo v okolici Iga sedaj že okrog 600 plemenskih ovac.

Osuševanje barjanskih tal

Prav tako so z uspehom sadili krompir, ki ima vzgojen v barjanski zemlji, precej več škroba, kakor sicer, dobro pa v tej zemlji uspeva tudi sveže zelje. Na nedavnem sestanku kmetov z Iga in njegove okolice so se pogovarjali tudi o možnostih hidromelioracije barjanske zemlje ter se z njimi dogovarjali o preusmerjanju kmetij. Tako imajo sedaj od 40 do 50 kmetij za preusmeritev.

Kar zadeva izsuševanje zemlje, so se kmetijsko predvsem zavzemali za aktiviranje že obstoječih jarkov in ureditev sekundarne mreže. V tem pogledu je storjen tudi že korak naprej – deluje že Proizvodna skup-

nem stanju. Poprečna starost kmetov je namreč od 55 do 60 let, mladi pa odhajajo v dolino in se vključujejo v združeno delo v delovnih organizacijah. Pravzaprav zaenkrat nihče ne ve, koliko in kakšne so te naše višinske kmetije, zato bo treba v kratkem – vsakega zamujenega dneva je več kot škoda – ustanoviti nekakšen odbor oziroma skupino ljudi, ki bo vse te kmetije pregledala in nato s pomočjo strokovnjakov skušala te kmetije razviti v takšni meri, da bi ne bile

Pašniki ostajajo osamljeni!

To, da proizvodnja mleka iz leta v leto prinaša izgube, že davno ni več skrivnost.

Tako je lani kmetijska zadruga Vič imela pri proizvodnji 8.000.200 litrov mleka 400 tisoč dinarjev zgube. V to, kako so urejeni dohodkovni odnosi na tem področju, se ne bomo spuščali, čeprav je pogosto prav to vzrok, da se kmetje s to vejo kmetijstva nočejo ukvarjati in imajo raje samo toliko krav, da pokrijejo svoje lastne potrebe po mleku in mlečnih izdelkih. In ob vsem tem ostajajo prostrani pašniki v naši občini neizkoriščeni ter pogosto ostajajo zanemarjeni in nepokošeni. Še prav posebno je sedaj vprašanje ekonomičnosti proizvodnje mleka na bodoči farmi Brest, za katero so že narejeni načrti in odobrena sredstva. Farma je namreč locirana na področju podtalnice, ki jo je treba zavarovati pred onesnaženjem. Prav to pa bo proizvodnjo mleka precej podražilo. Izračuni, koliko bo stal liter mleka, proizveden na farmi Brest, saj bodo že sami zaščitni ukrepi med gradnjo, brez tekočega vzdrževanja, zelo dragi. Sicer pa vprašanja, ali farma Brest bo ali ne, sploh ni. Na ravni mesta se bo pač treba dogovoriti, kdo bo pokrival razliko v ceni za liter mleka na tem področju in liter mleka drugod.

Precejšnje površine zemlje ostajajo torej neizkoriščene, izrečenih je bilo že precej besed tudi na možnosti pogoditve nekaterih predelov, tako na primer na barju. Člani izvršnega sveta so poudarili, da je treba tudi na področju storiti vse in izkoristiti, kar nam ponujajo naravne možnosti. Poleg tega pa imamo prav na našem območju vse najpomembnejše gozdarske ustanove, ki s svojo strokovno pomočjo lahko pomagajo pri razvoju gozdarstva. Tudi tu samo dogovarjanje ne bo dovolj, že en sam prehod po naših gozdovih pa je dokaz, da smo do sedaj veliko več govorili, kot naredili. Gozdovi so neočiščeni in prepuščeni samim sebi. In kljub temu, da je narava sicer dober gospodar, je človeška roka tista, ki uravnava, koliko bo ta narava dala. Več bomo dali, več bomo dobili.

MOJCA KAUČIČ

Z ozirom na situacijo katera je nastala ob razpravi o morebitnem pričetku gradnje stanovanjskih objektov (v okviru stanovanjske zadruge Dobrova) nam je izvršni svet posredoval v objavo naslednjo informacijo, ki v kronološkem redu pojasnjuje potek in končno odločitev.

INFORMACIJA

O poteku nekaterih važnejših dogodkov v zvezi z pripravami za stanovanjsko graditev na Dobrovi

1. V letu 1972 je Skupščina mesta Ljubljane z odlokom o urbanističnem programu za območje mesta Ljubljana med ostalim določila, da je zazidalni otok VS-201/5 Dobrova opredeljen za gradnjo stanovanj, spremljajočih in ostalih dejavnosti.

2. Krajevna skupnost Dobrova je v letu 1973 sklenila s takratnim Komunalnim skladom občine Ljubljana Vič-Rudnik pogodbo o kompleksnem urejanju in izdelavi zazidalnega načrta za VS-201/5 Dobrova.

3. Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik je 26/6-1975 obravnaval osnutek zazidalnega načrta ter ga dal v 2-mesečno razgrnitev in razpravo. Dvomesecna razprava se je razvlekla na skoraj 6 mesecev, tako da je izvršni svet dne 15/1-1976 ponovno obravnaval vse pripombe na ta zazidalni načrt vključujoč tudi pozitivna stališča krajevne skupnosti, kakor tudi stališča prizadetih kmetovalcev.

4. Dne 17/2-1976 je občinska skupščina obravnavala in sprejela zazidalni načrt z amandmajem delegacije kmetov, ki so zahtevali da se pred začetkom izvajanja zazidalnega načrta zagotovi kmetom nadomestne kmetijske površine.

5. V letu 1977 je bil sprejet odlok o določitvi zemljišč, ki so namenjena za stanovanjsko kompleksno graditev na območju soseske VS-201/5 Dobrova. Na omenjeni odlok ni bilo nobenih pripomb ter je bil tudi sprejet na skupščini dne 24/1-1977, vendar sta kmetijski delegaciji vztrajali, da se v odlok vnese isto stališče kot pri zazidalnem načrtu, t. j. da se pred pričetkom izvajanja zazidalnega načrta zagotovi nadomestne kmetijske površine.

6. V decembru 1978 je obdelek za gradbene in komunalne zadeve SOB Ljubljana Vič-Rudnik izdal odločbo o odvzemu zemljišč iz uporabe dosedanjih lastnikov. Na te odločbe so se kmetovalci pritožili in so do danes po dogovoru z Republiškim sekretariatom za občo upravo še pri nas in to iz vzroka, ker so čakale na rešitev ustavnega sodišča o oceni ustavnosti in zakonitosti odloka. Predvideva se, da bo upravni organ odpravil te odločbe, ker ni bilo izdelanega delilnega načrta, ki je osnova za konkreten odzem zemljišča posamezniku.

7. 22/11-1979 je ustavno sodišče obravnavalo pobudo kmetovalcev z Dobrove o oceni ustavnosti in zakonitosti odloka SOB Ljubljana Vič-Rudnik o določitvi zemljišč za stanovanjsko kompleksno graditev na območju soseske VS-201/5 Dobrova.

Ustavno sodišče je ugotovilo, da so bili s strani občinske skupščine izpolnjeni vsi formalni pogoji kakor tudi, da je bil postopek sprejema odloka v skladu z zakonom. Vendar, v kolikor je bilo ugotovljeno, da je postopek, ki ga je vodila skupščina bil v redu, še vedno ostaja da se mora pred realizacijo zazidalnega načrta zagotoviti ustrezna nadomestna kmetijska zemljišča.

8. V letu 1978 in 1979 je izvršni svet skupaj z kmetijsko zemljiško skupnostjo, Zavodom za urejanje stavbnih zemljišč Vič iskal vse možnosti in načine, da bi kmetovalcem ponudil nadomestna zemljišča, vendar so le-ti stalno odbijali kakršnokoli možnost dokončnega dogovarjanja, ker so trdili, da so zemljišča, ki so jim bila ponujena, neustrezna, preveč oddaljena od njihovih kmetij ter za njih nesprejemljiva.

9. V januarju 1980 smo s strani predsedstva SRS dobili v reševanje pritožbo kmetovalcev ki so naslovili med ostalim tudi na kabinet predsednika Josipa Broza Tita. Po vsestranskem pretresu njihove pritožbe smo zavzeli stališče, da kmetom ugodimo v toliko, da ne bomo izvajali zazidalnega načrta toliko časa, kolikor časa bodo oni kmetovali na tej zemlji oziroma da se z njimi ne bomo sporazumno dogovorili o prevzemanju nadomestnih kmetijskih površin. Izvršni svet je tako zavzel stališče, da za nedoločen čas ustavi vse akcije za gradnjo v tem kompleksu in da za ta čas zazidalni načrt kot tak miruje.

Istoačasno smo tudi obvestili Zavod za urejanje stavbnih zemljišč Vič, kateri je bil že od leta 1973 zadolžen, da to stanovanjsko sosesko pripravi, jo komunalno uredi ter poda v gradnjo stanovanjski zadrugi Dobrova, da z delom na tej stanovanjski soseski počaka.

Stanovanjski zadrugi Dobrova je izvršni svet ponudil zaradi zgoraj omenjenih dogodkov vso prioriteto pri pridobivanju drugih zemljišč, tako da bi se čimmanj poznala ustvarjena zamuda pri stanovanjski graditvi.

PODPREDSEDNIK IZVRŠNEGA SVETA
Janko ŠOLMAJER